

Toetsingsadvies over het MER
inrichting Noordpunt Oost-Abtspolder
als definitieve opslagplaats voor
verontreinigde grond.

27 augustus 1991

230-103

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het MER inrichting Noordpunt Oost-Abtspolder
als definitieve opslagplaats voor verontreinigde grond / [Commissie
voor de Milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de
Milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-280-2

Trefw.: milieu-effectrapportage; Noordpunt Oost-Abtspolder / veront-
reinigde grond; opslag ; Noordpunt Oost Abtspolder.

Aan het College van Gedeputeerde Staten
van Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP 'S-GRAVENHAGE

uw kenmerk
DWM/25258
onderwerp
Toetsingsadvies m.e.r. definitieve opslag-
plaats Noordpunt Oost-Abtspolder

uw brief
14 juni 1991

ons kenmerk
U1069-91/Bu/Kl/nm/230-102
Utrecht,
27 augustus 1991

Bijgaand bied ik u, overeenkomstig artikel 41z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm), het toetsingsadvies aan van de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.). Dit toetsingsadvies is opgesteld met het oog op de besluitvorming over de aanleg van een Definitieve Opslag Plaats (DOP) voor verontreinigde grond op de Noordpunt Oost Abtspolder (NOAP).

Het MER is getoetst aan de wettelijke vereisten op grond van de Wabm en aan de op 3 augustus 1989 vastgestelde richtlijnen voor het MER. De Commissie is bij de toetsing tot de conclusie gekomen, dat het rapport een gedegen indruk maakt en voldoende informatie bevat voor de besluitvorming over de aanvragen om vergunningen en ontheffing.

Daarnaast wil de Commissie wijzen op het volgende:

1. Uit bijlage 4.2 van het MER blijkt, dat de Reconstructiecommissie Midden-Delfland heeft gesteld dat de locatie Noordpunt Oost-Abtspolder, na afwerking als definitieve opslagplaats, over 5 jaar ter beschikking moet komen voor recreatief gebruik.

Vanuit milieuhygiënisch oogpunt kan een beperkte gebruiksduur van de opslagplaats nadelen hebben. Een langere gebruiksduur biedt meer mogelijkheden voor reiniging en hergebruik van verontreinigde grond.

Bovendien zou kunnen blijken, dat na 5 jaar de stortcapaciteit niet volledig is benut voor de stort van niet-reinigbare en niet-herbruikbare grond, waardoor een langere exploitatie gewenst is. Vanwege deze aspecten heeft de Commissie in haar advies voor richtlijnen aangegeven, dat een alternatief moest worden uitgewerkt, waarbij een langere gebruiksduur aangehouden wordt dan 5 jaar. In de vastgestelde richtlijnen is dit ook overgenomen in paragraaf 4.6.1.4.

In het MER is dit alternatief niet uitgewerkt, onder verwijzing naar de eisen van de Reconstructiecommissie Midden-Delfland. De Commissie acht deze motivering niet overtuigend. Vanzelfsprekend wil de Reconstructiecommissie de recreatieve functie van het gebied zo snel mogelijk realiseren, maar deze wens zal afgewogen

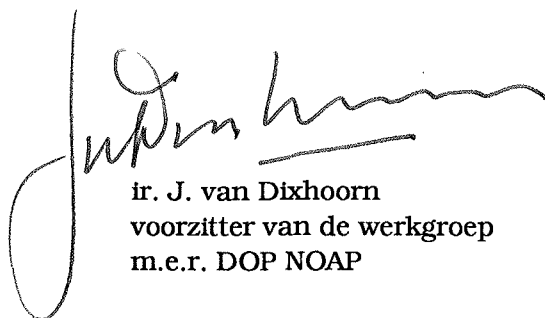
moeten worden tegen de mogelijke voordelen uit milieu-oogpunt van een langere gebruiksduur. Doordat nu een beschrijving van deze voordelen ontbreekt - evenals een aanduiding van de juridische status en de motivering van het besluit van de Reconstructiecommissie in de paragraaf "reeds genomen besluiten" - is deze afweging niet mogelijk.

In feite voldoet het MER daarmee niet aan de vastgestelde richtlijnen, waarin de uitwerking van een alternatief met een langere gebruiksduur is gevraagd. Nu dit alternatief geen gevolgen heeft voor de beschikking op de aanvraag (die immers op een periode van tien jaar betrekking heeft), meent de Commissie dat op dit moment aan dit bezwaar kan worden voorbijgegaan. De Commissie geeft wel in overweging de voor- en nadelen van een alternatief met een langere gebruiksduur nog eens goed op een rij te zetten, voordat de beheersovereenkomst met de Reconstructiecommissie Midden-Delfland wordt vastgesteld.

Daarnaast zijn aan de inrichting van het recreatieterrein door de Reconstructiecommissie Midden-Delfland en het Recreatieschap Midden-Delfland enkele voorwaarden gesteld. In het MER worden deze voorwaarden, alsook de "hardheid" daarvan, onvoldoende duidelijk beschreven.

2. In haar advies heeft de Commissie er op gewezen dat er nog enige onduidelijkheid bestaat ten aanzien van de verantwoordelijkheid voor de nazorg en de wijze waarop die verantwoordelijkheid zal worden vastgelegd. Wel wordt duidelijk dat er een convenant zal worden gesloten tussen de gemeente Rotterdam, het Recreatieschap en de Stichting Nazorg, waarin onder andere monitoring zal worden geregeld en waarin ook de werkelijke gebruiksduur zal worden vastgelegd. De Commissie meent, dat een aantal uitgangspunten voor de nazorg ook in de vergunningvoorschriften moet worden vastgelegd.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage aan de besluitvorming te hebben geleverd.

ir. J. van Dixhoorn
voorzitter van de werkgroep
m.e.r. DOP NOAP

Toetsingsadvies over het MER
inrichting Noordpunt Oost-
Abtspolder als definitieve
opslagplaats voor
verontreinigde grond

Toetsingsadvies op grond van artikel 41 z, lid 1 en 2 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne voor de toetsing van het milieu-effectrapport over de definitieve opslagplaats voor verontreinigde grond Noordpunt Oost-Abtspolder;

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

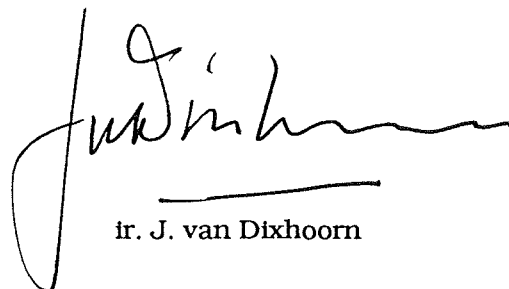
de werkgroep m.e.r. DOP Noordpunt Oost-Abtspolder

de secretaris

drs. R.L.J.M. Klerks

de voorzitter

ir. J. van Dixhoorn

Utrecht, 27 augustus 1991

INHOUDSOPGAVE

	SAMENVATTING VAN HET ADVIES	1
1.	INLEIDING	3
2.	ALGEMENE INDRUK VAN HET MER	4
3.	VORM EN PRESENTATIE	4
4.	DOEL EN BELANG	4
5.	BESCHRIJVING ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	5
6.	TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	7
7.	BESCHRIJVING VAN DE BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELING DAARVAN	8
8.	GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	8
9.	VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	10
10.	LEEMTEN IN KENNIS EN EVALUATIE ACHTERAF	10
11.	SAMENVATTING VAN HET MER	11

BIJLAGEN

1. Brief van het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland d.d. 14 juni 1991, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 117 d.d. 20 juni 1991
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties

SAMENVATTING VAN HET ADVIES

Voor de besluitvorming over een definitieve opslagplaats voor niet-reinigbare grond op de Noordpunt Oost-Abtspolder is een milieu-effectrapport (MER) opgesteld. Dit rapport bevat informatie ten behoeve van de besluitvorming over de verlening van vergunningen en ontheffing in het kader van de Afvalstoffenwet, de Wet chemische afvalstoffen en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

Het MER is door de Commissie voor de milieu-effectrapportage getoetst op volledigheid en juistheid. Zij is van mening dat het MER voldoende informatie ten behoeve van de besluitvorming bevat. De belangrijkste milieu-effecten zijn gedegen onderzocht. De landschappelijke inpassing en de consequenties van de Richtlijn Gecontroleerd Storten, met name ten aanzien van de afstand tussen de stortzool en de hoogste grondwaterstand zijn echter summier behandeld.

De Commissie heeft verder nog de volgende opmerkingen.

Vorm en presentatie

Het MER is goed leesbaar

Doel en belang

Doel en belang van de voorgenomen activiteit zijn duidelijk omschreven.

Beschrijving activiteit en alternatieven

De beschrijving van de voorgenomen activiteit is in de vergunningaanvragen duidelijk, maar wordt in het MER niet helder beschreven.

De Commissie heeft twijfels bij de in het MER veronderstelde levensduur van 30 à 40 jaar van de folie. Ook vraagt zij zich af in hoeverre het drainagestelsel in staat zal zijn voldoende lang te blijven functioneren, mede gezien de te verwachten zettingen. Het MER besteedt onvoldoende aandacht aan de mogelijke risico's op dit punt.

Het alternatief, waarbij langer dan 5 jaar wordt gestort, is niet uitgewerkt, zonder daarvoor naar het oordeel van de Commissie een overtuigende motivering te geven.

Te nemen en genomen besluiten

In het MER en de vergunningaanvragen wordt niet geheel duidelijk wie de nazorgmaatregelen zal uitvoeren en hoe dit zal worden vastgelegd.

Beschrijving bestaande toestand van het milieu

De bestaande toestand van het milieu is duidelijk beschreven.

Gevolgen voor het milieu

De effecten op bodem en grondwater zijn gedegen onderzocht, maar onduidelijk blijft hoe hoog de werkelijke grondwaterspiegel ten opzichte van het grensvlak baggerspecie - verontreinigde grond komt te liggen. Ook zijn de consequenties voor bodem en grondwater van het na zetting onder de grondwaterspiegel zakken van de stortzool en de in verband hiermee te nemen maatregelen in het MER onvoldoende aangegeven.

Vergelijking van de alternatieven

De vergelijking van de uitvoeringsvarianten is goed.

Leemten in kennis en evaluatie achteraf

De vergunningaanvraag bevat voldoende informatie over het controle- en nazorgprogramma. Het uiteindelijke besluit zal daarnaast apart aandacht moeten besteden aan het programma voor evaluatie achteraf conform de betreffende bepalingen in de Wabm.

1. INLEIDING

Voor de besluitvorming over een definitieve opslagplaats voor niet-reinigbare grond op de Noordpunt Oost-Abtspolder is een milieu-effectrapport (MER) opgesteld. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland zijn bevoegd gezag voor de vergunning in het kader van de Afvalstoffenwet. Afhankelijk van het te kiezen lozingspunt zal hetzij het hoogheemraadschap van Delfland hetzij Rijkswaterstaat als bevoegd gezag voor de vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren optreden. Bij lozing via het riool op de rioolwaterzuiveringsinstallatie Dokhaven zijn vergunningen krachtens de gemeentelijke lozingsvergunning en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren vereist, met Burgemeester en Wethouders van Rotterdam, respectievelijk het Zuiveringschap Hollandse Eilanden en Waarden als bevoegd gezag. Het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer is bevoegd gezag voor de ontheffing op grond van de Wet chemische afvalstoffen. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland treden op als coördinerend bevoegd gezag.

Met de brief van 14 juni 1991 (bijlage 1) hebben Gedeputeerde Staten het MER toegezonden aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.), met het verzoek advies uit te brengen over het MER, conform artikel 41z, lid 1 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

De Commissie voor de m.e.r. dient een oordeel over het MER te geven, waarbij het toetsingskader wordt gevormd door:

- de richtlijnen voor de inhoud van het MER, welke werden vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland op 3 augustus 1989 op grond van artikel 41o, lid 1 van de Wabm;
- het gestelde in artikel 41j van de Wabm;
- de eis ex artikel 41w, tweede lid van de Wabm dat het MER geen onjuistheden bevat.

Het hierbij uitgebrachte toetsingsadvies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. (bijlage 3). Een aantal leden van deze werkgroep is ook betrokken geweest bij het advies voor richtlijnen voor de inhoud van het MER, zoals dat op 22 juni 1989 werd uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland.

De werkgroep vertegenwoordigt de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies aangeduid met "de Commissie".

In overeenstemming met het gestelde in artikel 41z, tweede lid van de Wabm heeft de Commissie de via Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland ontvangen opmerkingen die schriftelijk werden ingebracht, alsook het verslag van de hoorzitting, in beschouwing genomen. Voor zover deze reacties (zie bijlage 4) betrekking hebben op milieu-aspecten van de activiteit, werden zij in dit toetsingsadvies verwerkt.

2. ALGEMENE INDRUK VAN HET MER

Het MER maakt een gedegen indruk, omdat de diverse milieu-effecten uitvoerig zijn onderzocht en beschreven, en zo mogelijk ook zijn gekwantificeerd. De aan het MER ten grondslag liggende basisrapporten bevestigen deze indruk. Met name de voor de besluitvorming cruciaal geachte effecten op de flora en fauna, de grond- en oppervlaktewaterkwaliteit en de te verwachten zettingen van het stort en de onderliggende baggerspecie zijn uitgebreid onderzocht en geëvalueerd.

Een ander belangrijk aspect, de landschappelijke inpassing, is in vergelijking hiermee slechts summier beschreven. Waarschijnlijk is het inrichtingsplan van de Reconstructiecommissie Midden-Delfland hierbij het uitgangspunt geweest, maar de daaruit voortvloeiende randvoorwaarden en uitgangspunten hadden beter kunnen worden toegelicht. Ook de consequenties van de Richtlijn Gecontroleerd Storten, zoals het storten boven de hoogste grondwaterspiegel en het toepassen van de IBC-criteria, zijn hier en daar onvoldoende uitgewerkt.

De voorgenomen activiteit in uiteindelijke vorm komt in het MER niet echt duidelijk uit de verf. Dit is in de vergunningaanvraag beter omschreven.

3. VORM EN PRESENTATIE

Het MER is goed leesbaar, maar vanwege het grote aantal basisrapporten, waarbij de verwijzingen niet altijd duidelijk zijn, vergt het bestuderen ervan wel enig zoekwerk.

Met behulp van de verklarende woordenlijst is het voor een breed publiek leesbaar. Het MER is in principe zonder de bijlagen en onderbouwende rapporten te lezen.

4. DOEL EN BELANG

Artikel 41j, lid 1, onder a van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "*een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd.*"

De probleemstelling is helder en ook het doel van de voorgenomen activiteit is duidelijk.

5. **BESCHRIJVING ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN**

Artikel 41j, lid 1, onder b van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen"*.

De voorgenomen activiteit wordt in hoofdstuk 3 zeer kort aangegeven. Voor een meer uitvoerige beschrijving wordt de lezer verwezen naar hoofdstuk 5, waar de bestaande toestand wordt beschreven. In dit hoofdstuk wordt echter niet duidelijk gemaakt wat de voorgenomen activiteit precies zal gaan inhouden. Dit gebeurt pas in hoofdstuk 6.10 waar wordt aangegeven dat de voorkeursvariant wordt afgeleid van het meest milieuvriendelijk alternatief. De voorgenomen activiteit (=voorkeursalternatief) wordt echter met name goed beschreven in het "uitvoeringsplan en vergunningaanvragen voor de inrichting van de noordpunt Oost-Abtspolder als definitieve opslagplaats van verontreinigde grond" (rapport Gemeentewerken Rotterdam, 10 mei 1991).

Daarbij moet worden opgemerkt, dat er een verschil tussen het MER en de vergunning-aanvraag bestaat wat betreft de vrijkomende hoeveelheid hergebruik-grond. De in een periode van twee jaar in Rotterdam en de rest van Zuid-Holland vrijkomende hoeveelheid hergebruik-grond is volgens paragraaf 5.6 in het MER 340.000 m³ en 690.000 m³ volgens de vergunningaanvraag.

In dit verband wil de Commissie nog opmerken, dat niet geheel duidelijk wordt in hoeverre bij de berekening van de hoeveelheden hergebruik-, reinigbare en niet-reinigbare grond rekening is gehouden met de desbetreffende definities uit het ontwerp Stortbesluit en het ontwerp Bouwstoffenbesluit.

Acceptatie en controle

In de vergunningaanvraag wordt een vrij duidelijke beschrijving van de acceptatieprocedure voor partijen verontreinigde grond gegeven, waarbij een centrale rol aan de Grondbank Rotterdam wordt toebedacht. Niet duidelijk is op welke wijze afstemming plaatsvindt tussen het Service Centrum Grondreiniging en deze Grondbank¹].

Tevens blijkt uit de beschrijving van de acceptatieprocedure niet duidelijk op welke wijze partijen grond kleiner dan 1000 m³ gecontroleerd zullen worden²].

Maximum-stortvariant

In paragraaf 5.4 worden weinig argumenten aangevoerd om te komen tot de zogenaamde minimum en maximum variant. De maximum variant wordt op vrij arbitraire gronden gesteld op een capaciteit van 2.500.000 m³. Vermoedelijk hangt dit samen met de door de Reconstructiecommissie Midden-Delfland gestelde randvoorwaarden.

1 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 4.

2 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 2.

Alternatief waarbij langer dan 5 jaar wordt gestort

Het in de richtlijnen gevraagde alternatief van een exploitatieperiode van langer dan 5 jaar wordt in hoofdstuk 3 wel genoemd, maar in het MER vervolgens niet verder uitgewerkt. Weliswaar wordt in de vergunningaanvraag een termijn van 10 jaar genoemd, maar desondanks wordt de uitwerking van dit alternatief achterwege gelaten met als motivering dat een exploitatieduur langer dan 5 jaar in verband met de eisen van de Reconstructiecommissie niet als reëel wordt gezien. De Commissie acht deze motivering niet overtuigend. Vanzelfsprekend wil de Reconstructiecommissie de recreatieve functie van het gebied zo snel mogelijk realiseren, maar deze wens zal afgewogen moeten worden tegen de mogelijke gunstige milieu-effecten van een langere gebruiksduur. Voordelen van een alternatief met een langere gebruiksduur zouden kunnen zijn dat het alternatief "tijdelijke opslag" bij een langere exploitatieduur redelijkerwijs in beschouwing genomen zou kunnen worden.

Doordat nu een beschrijving van deze effecten ontbreekt - evenals een aanduiding van de juridische status en de motivering van het besluit van de reconstructiecommissie in de paragraaf "reeds genomen besluiten" - is deze afweging niet mogelijk.

Bovenafdichting

Bij afdekconstructies is de keuze op HDPE-folie gevallen, omdat wordt aangenomen dat deze wel 30 jaar intact blijft en dan, na 30 à 40 jaar, wordt vervangen door een nieuwe afdichting. Bij deze aanname zijn een tweetal zaken onzeker:

1. Blijft de folie inderdaad waterdicht gedurende de periode van 30 à 40 jaar?
2. Kan de bovenafdichting na 30 à 40 jaar wel worden vervangen? Wordt dit vastgesteld in een regeling met de Stichting Nazorg?

Bij de afweging tussen folie of bentoniet is een relatief hoge lekkage door een zand-bentoniet afdichting aangehouden. Volgens de huidige ontwerp-criteria is de lekkage kleiner dan 20 à 30 mm per jaar. Bij de in het MER aangevoerde uitgangspunten is een afdichting met zand-bentoniet niet aan de orde, omdat het vergeleken wordt met 100% waterdichte folie. Bij de evaluatie achteraf zal regelmatig aandacht moeten worden geschonken aan de doorlaatbaarheid van de bovenafdichting.

Drainagestelsel

Bij de beschrijving van de inrichtingsvariant op pag. 51 t/m 54 komt de vraag op hoe lang een diepdrainage op ca. 4 m -NAP intact blijft, vooral omdat nogal grote zettingen zullen optreden. Met bovenafdichting hoeft uiteindelijk, als de consolidatiefase is afgelopen, de drainage niet meer te functioneren. Dit betekent echter wel dat de drainage gedurende 50 à 60 jaar intact moet blijven. Ook dit is een aspect dat bij de evaluatie aandacht dient te krijgen.

De Commissie meent dat dit te meer klemt omdat bij niet-functioneren van de drainage het gevaar bestaat dat de grondwaterstand hoger komt dan 0.70 m (zie art. 5 ontwerp Stortbesluit) beneden de onderkant van het stort van verontreinigde grond.

De Commissie heeft tot haar genoegen geconstateerd dat aan de doelstelling om de verontreinigde grond in voldoende mate boven het niveau van het grondwater te houden wordt tegemoet gekomen door het voornemen om plaatselijk, waar door zettingen niet aan deze doelstelling zou kunnen worden voldaan, voorafgaand aan de werkzaamheden op te hogen met niet-verontreinigde grond.

Onderafdichting

Voorts wordt op pag.47 gesteld dat de AW-DOP niet van een onderafdichting zal worden voorzien, omdat de kwaliteit van het percolaat niet of nauwelijks verschilt van het poriënwater uit de baggerspecie. Niet duidelijk wordt of deze keuze gerechtvaardigd is als tegelijkertijd moet worden voldaan aan de IBC-criteria, die voorschrijven dat afvalstoffen geïsoleerd moeten worden van de omgeving en of bij deze keuze voldoende rekening is gehouden met de onzekerheid ten aanzien van de levensduur van het drainagesysteem onder het stort.

Gebruik van de stortplaats na beëindiging storten

Met betrekking tot het beoogde bosbouwkundig gebruik van de NOAP kan het volgende worden opgemerkt. Een afdeklaag van 1m grond (teelaarde) ten behoeve van bosbouw vereist een humusrijk mengsel met een optimale klei/zandverhouding die homogeen en zonder storende lagen (verdichting of klei) en zonder reducerend materiaal (veen) moet worden opgebracht. De Commissie verwijst hierbij naar het concept-Stortbesluit waarin richtlijnen en randvoorwaarden voor de eindafdekking zijn vastgelegd.

6. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN

Artikel 41j, lid 1, onder c van de Wabm: Een MER bevat ten minste: "een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."

Het MER bevat in het algemeen voldoende informatie over reeds genomen en nog te nemen besluiten.

Uit het MER en de vergunningaanvragen wordt niet geheel duidelijk wie de nazorgmaatregelen zal uitvoeren en hoe dit zal worden vastgelegd. In het MER wordt gesproken van een convenant tussen gemeente Rotterdam, Stichting Nazorg en Recreatieschap dat o.a. op monitoring betrekking heeft. De Stichting Nazorg komt echter eerst in beeld nadat de stortwerkzaamheden (vrijwel) zijn afgerond. Nazorg zal naar het oordeel van de Commissie reeds eerder tijdens het storten, een aanvang moeten nemen. Daarvoor zullen voorschriften aan de vergunning moeten worden verbonden. Ook het uitvoeringsplan bij de vergunningaanvragen biedt geen uitsluitsel. Weliswaar wordt in par. 9. uitvoerig de wijze van monitoring beschreven, maar uit punt 9.5 krijgt de Commissie de indruk dat monitoring niet direct zal starten.

7. BESCHRIJVING VAN DE BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELING DAARVAN

Artikel 41j, lid 1, onder d van de Wabm: Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."

De bestaande toestand is duidelijk omschreven in paragraaf 5.3. De beschrijving van de autonome ontwikkeling van het milieu en de milieueffecten daarvan zijn zorgvuldig en uitgebreid uitgevoerd. De beschrijving van de toegepaste onderzoeksmethoden en modelberekeningen geven de indruk van "betrouwbaar". Het gebruikte cijfermateriaal is overigens niet altijd even betrouwbaar. De duplo's in tabel 6.2 bijvoorbeeld zijn dusdanig verschillend dat op basis hiervan geen conclusies getrokken kunnen worden.

Verder is het jammer dat de voorspelling van de uitloging van milieu-bezwaarlijke componenten uit de verontreinigde grond gebaseerd wordt op uitgevoerde schud-proeven, en niet op kolomproeven. Laatstgenoemde proeven sluiten veel beter aan bij de werkelijkheid, en geven tevens een beeld van de uitloging op relatief korte termijn.

8. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Artikel 41j, lid 1, onder e van de Wabm: Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."

De effecten op de bodem en het grondwater zijn gedegen onderzocht en gekwantificeerd. Ook de effecten op het oppervlaktewater worden helder beschreven, althans wat betreft de mogelijkheden en de onmogelijkheden voor de zuivering van percolaat en drainwater.

Op pag. 66 wordt nogmaals aangegeven dat na zetting het grensvlak baggerspecie/verontreinigde grond bij de maximum variant deels onder de grondwaterspiegel terecht komt, niet alleen voor de AW-DOP, maar ook voor de WCA-DOP. Onduidelijk is hoe hoog de werkelijke grondwaterspiegel ten opzichte van het grensvlak baggerspecie - verontreinigde grond komt te liggen.

Ten aanzien van het mogelijk optreden van stank- en stofoverlast merkt de Commissie op dat uit het MER niet duidelijk wordt hoe met name

stofoverlast in perioden van droogte afdoende kan worden bestreden³].

Wat de landschappelijke aspecten betreft wordt op pag. 108 genoemd "het schuin omhoog komen van het hellende vlak". Deze vormgeving heeft nadelen voor de zetting van het stort. De stortzool komt daardoor na zetting scheef te liggen en dreigt daar, waar het stort het hoogst is, zelfs onder de grondwaterspiegel te duiken. Uit de vergunningaanvraag (pag. 20) blijkt dat hiertegen maatregelen in de vorm van ophogingen worden genomen.

Daarnaast is niet voldoende duidelijk hoe hoog het maaiveld ligt na afloop van de stortwerkzaamheden. Omdat op dat moment de consolidatie nog maar in zijn beginfase is, zal het maaiveld dan aanzienlijk boven het uiteindelijke niveau liggen.

Op voorhand is bij de omschrijving van de voorgenomen activiteit vermeld dat na de afwerking van de stortplaats en de inrichting als bosgebied het rekreatief gebruik van het terrein van slechts geringe betekenis dient te zijn. De voorgestelde inrichting van het gebied met parkeervoorzieningen en aansluitende water- en moeraszones alsmede de aanleg van een architectonisch assenstelsel, specifieke uitzichtpunten, rekreatieoevers en speelweide doet het gebied uitnodigen tot een frekwent en meer dan kortstondig verblijf.

De nazorg vormt een belangrijk onderdeel van de beheersing van de milieu-effecten. Hiervoor heeft de Commissie reeds geconstateerd dat er ten aanzien van lange termijn effecten (lekraken van afdichtingen, niet meer functioneren van diepe drainage) vraagtekens zijn. De nazorg wordt overgedragen aan de Stichting Nazorg. Naar de mening van de Commissie mag dit echter geen reden zijn voor de summiere beschrijving van calamiteiten en mogelijke maatregelen, zoals dat nu is gebeurd in hoofdstuk 6.11. Een variant met een niet-functionerend drainagesysteem had betrekkelijk eenvoudig kunnen worden doorberekend op zijn consequenties.

3 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 2.

9. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

Artikel 41j, lid 1, onder f van de Wabm: Een MER bevat ten minste: "een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenumen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."

Een overzichtelijke vergelijking van de verschillende alternatieven wordt gemist in het MER. Daardoor is niet na te gaan hoe de afweging voor de keuze van het voorkeursalternatief precies hebben plaatsgevonden. De vergelijking van de uitvoeringsvarianten is ruim voldoende. Ook de mate van kwantificering is ruim voldoende.

10. LEEMTEN IN KENNIS EN EVALUATIE ACHTERAF

Artikel 41j, lid 1, onder g van de Wabm: Een MER bevat ten minste: "een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."

Zoals hiervoor al is aangegeven dient bij de evaluatie achteraf aan de controle van de afdichtingslagen en het functioneren van de diepdrainage ruime aandacht te worden geschonken.

De Commissie constateert, dat het controle en nazorg-programma, zoals omschreven in de vergunningaanvraag, er goed uitziet.

Het opstellen van een evaluatieprogramma maakt deel uit van de nazorg (blz. 127). De Commissie meent dat de evaluatieparagraaf van de m.e.r.-regeling daarmee onvoldoende recht wordt gedaan.

De evaluatie zou immers o.a. ook betrekking moeten hebben op

- de vraag of de activiteit qua omvang en doelstelling gerealiseerd is conform het voornemen.
- meting van de werkelijke effecten (dus niet alleen controle op emissies), o.a. voor wat betreft stankhinder
- verificatie van voorspellingen (bijv. t.a.v. de landschappelijke inpassing).

De Commissie is van mening dat in het besluit aan deze aspecten aandacht moet worden gegeven.

11. SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 41j, lid 1, onder h van de Wabm: Een MER bevat ten minste: "een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."

De samenvatting geeft een goed overzicht van het rapport. Het kost wel enig zoekwerk om er achter te komen welke variant uiteindelijk zal worden opgenomen in het voorkeursalternatief. De beschrijving van de waterhuishoudkundige situatie en de uiteindelijk optredende grondwaterstanden onder het stort is niet erg duidelijk. Ook de figuren 9.2 en 9.3 zijn te simpel en suggereren een zeer gelijkmatige zetting. Het grensvlak baggerspecie/verontreinigde grond ligt hier prachtig horizontaal en boven de grondwaterspiegel.

BIJLAGEN

bij het Toetsingsadvies
over het MER inrichting
Noordpunt Oost-Abtspolder als
definitieve opslagplaats
voor verontreinigde grond

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 14 juni 1991, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Provinciehuis
Koningskade 1
2596 AA 's-Gravenhage
Postbus 90602
2509 LP 's-Gravenhage
Telefoon (070) 3116611
Telex 31088 cdkzh nl

Commissie voor de Milieu-
effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Dienst: Water en Milieu
Afdeling: Algemeen beleid en
coördinatie
Contactpers.: D. Dubbeld
Doorkiesnr.: 070-3117264

Provincie Zuid-Holland
Gedeputeerde Staten

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen:	19 JUNI 1991
nummer:	1863-91
datum:	230-74 t/m 76
kopie naar:	SC/KL/Pres/Bibb/Bu/

Ons kenmerk: DWM/25258
Uw kenmerk:

Bijlagen: div

Onderwerp: Milieu-effectrapport
en vergunningaanvragen.
Noordpunt Oost-abtspolder

's-Gravenhage, 14 juni 1991

Hiermee delen wij u, gelet op artikel 41r van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm), mede namens de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Milieubeheer en dijkgraaf en hoogheemraden van het Hoogheemraadschap van Delfland mee dat het reeds eerder aan u toegezonden Milieu-effectrapport (MER) inzake de oprichting van een definitieve opslagplaats voor verontreinigde grond in de Oost-Abtspolder te Rotterdam en de daarbij behorende vergunningaanvragen aanvaardbaar respectievelijk ontvankelijk zijn bevonden.

Met betrekking tot de aanvaardbaarheid, respectievelijk ontvankelijkheid zijn door de bevoegde instanties echter wel enkele kanttekeningen geplaatst. Deze kanttekeningen zijn aan de initiatiefnemer ter kennis gebracht in een brief, waarvan een copie is bijgevoegd.

Het MER, de vergunningaanvragen alsmede overige van belang zijnde stukken zullen van 24 juni tot en met 30 juli 1991 ter inzage worden gelegd. Voor de overige gegevens dienaangaande verwijzen wij u naar bijgevoegde bekendmaking die in de Nederlandse Staatscourant en andere dagbladen is verschenen. Gelet op de in bekendmaking genoemde termijn zien wij uw advies gaarne tegemoet voor 24 augustus 1991.

Ten slotte nodigen wij u uit de openbare zitting bij te wonen. Voor plaats, datum en tijdstip van deze openbare zitting verwijzen wij u wederom naar bijgevoegde bekendmaking.

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ir. J. H. Beltman,
directeur dienst Water en Milieu

Bij uw antwoord dienst en afdeling op de enveloppe vermelden en datum en kenmerk op de brief.

Het provinciehuis is met het openbaar vervoer bereikbaar via de tramlijnen 1 en 9 en de buslijnen 18, 65, 88 en 90 en ligt op ruim tien minuten lopen van het station Den Haag Centraal.

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 117 d.d. 20 juni 1991

PROVINCIE ZUID-HOLLAND

MINISTERIE
VAN VOLKSHUISVESTING,
RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

HOOGHEEMRAADSCHAP
VAN DELFLAND

BEKENDMAKING INSPRAAK MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

inrichting NOORDPUNT OOST-ABTSPOLDER te ROTTERDAM als definitieve opslagplaats voor verontreinigde grond.

De gemeente Rotterdam heeft het voornemen om in de Noordpunt van de Oost-Abtspolder een definitieve opslagplaats in te richten voor verontreinigde grond. De te bergen verontreinigde grond komt vrij bij de sanering van bodemverontreinigingen en bij andere grondwerkzaamheden. De berging betreft het deel van de verontreinigde grond dat niet reinigbaar en niet herbruikbaar is. Tevens vindt tijdelijke opslag plaats van grond ten behoeve van bemonstering en/of in afwachting van een definitieve bestemming. Ook is voorzien in een bufferopslag voor herbruikbare grond in afwachting van toepassing in een werk. Na afwerking wordt de berging ingericht als recreatiebos.

Procedure

Voor deze uitbreiding en wijziging zijn vergunningen op grond van de Afvalstoffenwet (AW), de Wet chemische afvalstoffen (WCA) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO) nodig. Voor de besluitvorming over de vergunningaanvragen ex AW, WCA en WVO is een Milieu-effectrapport (MER) opgesteld. In juli 1989 zijn de richtlijnen voor dit MER vastgesteld door de bevoegde instanties. Het MER en de vergunningaanvragen zijn door de initiatiefnemer, de gemeente Rotterdam, op 16 mei 1991 ingediend bij de provincie Zuid-Holland. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland coördineren de voorbereiding en behandeling van het MER en de vergunningaanvragen.

Inzage

Het MER en de vergunningaanvragen liggen van 24 juni tot en met 30 juli 1991 ter inzage op de volgende plaatsen:

- in het provinciehuis, Koningskade 1 (kamer A 540) in Den Haag, tel.nr.: (070) 3117324;
- bij het secretariaat van het Hoogheemraadschap van Delfland, Phoenixstraat 32 te Delft, tel.nr.: (015) 608108;
- bij de bibliotheek van de DCMR, 's-Gravelandseweg 565 in Schiedam, tel.nr.: (010) 4273699;
- op de secretarie van de gemeente Rotterdam;
- op de secretarie van de deelgemeente Overschie, Overschie Dorpstraat 64;
- bij de openbare bibliotheek van Rotterdam, Hoogstraat 110.

Bezwaren

Schriftelijke bezwaren ten aanzien van de vergunningaanvragen en opmerkingen over het MER kunt u van 24 juni tot en met 30 juli 1991 indienen bij **Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Koningskade 1, 2596 AA in Den Haag**. Uw persoonlijke gegevens worden niet bekend gemaakt als u daar in een aparte brief bij het bezwaarschrift om vraagt.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: gemeente Rotterdam

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Hoogheemraadschap van Delfland of Rijkswaterstaat (bij lozing op oppervlaktewater) en Burgemeester en Wethouders van Rotterdam resp. het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden bij lozing op het riool

Besluit: vergunningverlening ingevolge de Afvalstoffenwet (AW) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO) resp. gemeentelijke lozingsverordening en ontheffing op grond van de Wet chemische afvalstoffen (WCA)

Activiteit: De voorgenomen activiteit bestaat uit de volgende deelactiviteiten:

- definitieve opslag van niet-reinigbare grond, voorzover niet herbruikbaar en niet vallend onder het Stoffen- en Processenbesluit WCA alsmede definitieve opslag van niet-reinigbare grond, vallend onder het Stoffen- en Processenbesluit WCA;
- tijdelijke opslag van grond ten behoeve van (her)bemonstering en/of in afwachting van een definitieve bestemming;
- bufferopslag van hergebruikgrond, zolang geen werk voorhanden is waarin deze grond kan worden toegepast.

Het voornemen is om de activiteit te realiseren in de noordpunt van de Oost-Abtspolder (NOAP), een voormalige stortplaats voor verontreinigde baggerspecie. De NOAP is gelegen in Midden-Delfland, in een gebied waarop de Reconstructiewet Midden-Delfland van toepassing is. Voor realisering van de definitieve opslagplaats (DOP) voor verontreinigde grond is de medewerking vereist van de Reconstructiecommissie Midden-Delfland. Volgens de Reconstructiecommissie zal de stortperiode niet langer mogen zijn dan 5 jaar.

Stand van zaken: Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben op 24 juni 1991 het MER bekendgemaakt (bijlage 1). De inspraakperiode liep van 24 juni tot en met 30 juli, terwijl op 9 juli een openbare hoorzitting plaatsvond.

Op 21 augustus 1991 heeft er een overleg plaatsgevonden met initiatiefnemer en bevoegd gezag over een concept van het toetsingsadvies.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. J. van Dixhoorn (voorzitter)

dr.ir. J. Hoeks

ir. E. Mulder (adviseur)

mr. D. Samkalden (adviseur)

prof.dr.ir. A. Verruijt (adviseur)

dipl.ing. K.P. Vollmer

Secretaris van de werkgroep: drs. M. Buitenkamp, daarbij bijgestaan door drs. R.L.J.M. Klerks

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	910709	Verslag van de openbare zitting	Rotterdam	910802
2.	910719	De bewoners van het buurtschap De Kandelaar, Kerkbuur, Broekkade en Groen Weg	Rotterdam/ Schiedam	910802
3.	910729	Reconstructiecommissie Midden-Delfland	Maasland	910802
4.	910717	Zuidhollandse Milieufederatie	Rotterdam	910806